

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

16/09. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2009. február 17.

A Bíróság C-552/07. sz. ügyben hozott ítélete

Commune de Sausheim kontra Pierre Azelvandre

A NYILVÁNOSÁGNAK AZ INFORMÁCIÓKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSI JOGA KITERJED A GMO-K KIBOCSÁTÁSÁRA

A tagállamok nem hivatkozhatnak a közrendhez kapcsolódó kivételre a géntechnológiával módosított szervezetek kibocsátása helye hozzáférhetővé tételének a megtagadása végett.

Pierre Azelvandre szeretné megtudni a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) szántóföldi kibocsátására vonatkozóan a községe területén végzett kísérleteknek a pontos helyét. 2004. április 21-én azt kérte Sausheim (Felső-Elzász) polgármesterétől, hogy a GMO-knak minden egyes, a község területén végzett kibocsátása vonatkozásában tegye számára hozzáférhetővé a nyilvános közleményt, az ültetési jegyzéket, amely lehetővé teszi a beültetett földrészlet helyének meghatározását, és az e dokumentumokhoz tartozó prefektusi kísérőlevelet. P. Azelvandre kérte továbbá a 2004-ben végzett minden újabb kibocsátásra vonatkozó adatlapot.

Mivel nem kapott választ, P. Azelvandre a hivatali iratok hozzáférési bizottságához (CADA) fordult azzal a kérelemmel, hogy a dokumentumokat bocsássák a rendelkezésére. A bizottság 2004. június 24-én kedvező véleményt bocsátott ki a nyilvános közlemény és a prefektus kísérőlevele első oldalának hozzáférhetővé tételével kapcsolatban. A bizottság ezzel szemben a földrészleteket érintő ültetési jegyzék és a kibocsátások helymeghatározását tartalmazó térkép hozzáférhetővé tételével kapcsolatban elutasító döntést hozott, azzal az indokolással, hogy a hozzáférhetővé tétel megsértené az érintett hasznosítók magántitok védelméhez való jogát, és veszélyeztetné a biztonságukat.

Mivel Sausheim polgármestere e vélemény nyomán nem tette hozzáférhetővé a dossziéhoz tartozó valamennyi dokumentumot, P. Azelvandre az elutasító határozatot megtámadta a francia közigazgatási bíróság előtt.

A jogvita legfelsőbb fokon a Conseil d'État elé került, amely a „kibocsátás helye” fogalmának a meghatározására vonatkozóan intéz kérdést a Bírósághoz, amely a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 2001. március 12-i irányelv¹ értelmében nem lehet bizalmas,

¹ A géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 106., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 77. o.).

illetve a nyilvánosság tájékoztatásához kapcsolódóan e területen fennálló, a közösségi jogból adódó kötelezettségek értelmezéséről érdeklődik.

A Bíróságnak különösen arra kell választ adnia, hogy az illetékes hatóságok megtagadhatják-e a földrészleteket érintő ültetési jegyzék és a kibocsátások helymeghatározását tartalmazó térkép hozzáférhetővé tételét azzal az indokkal, hogy ez sértené a közrendet, vagy a törvény által védett más érdekeket.

A kibocsátás helye

Az irányelv az elővigyázatosság elve alapján, valamint a környezet és az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek miatt a kibocsátások előkészítéséhez és végrehajtásához kapcsolódó intézkedések engedélyezési eljárását érintően előírja az átláthatóság követelményének alkalmazását. Az irányelv nemcsak a GMO-k tervezett szándékos kibocsátására vonatkozó, a nyilvánossággal – és adott esetben bizonyos csoportokkal – való konzultációs mechanizmust alakított ki, hanem a nyilvánosságnak hozzáférési jogot is biztosított az ilyen műveletekre vonatkozó információkhoz, valamint létrehozta azokat a nyilvántartásokat, amelyekben minden egyes GMO-kibocsátás helymeghatározásának szerepelnie kell.

Azoknak tehát, akik GMO-knak a környezetbe való kibocsátását tervezik, az irányelv értelmében bejelentést kell tenniük az illetékes nemzeti hatóságoknál, amelyhez technikai dokumentációt kell csatolni a következő adatokkal: 1) a magasabb rendű növények esetében a kibocsátási hely(ek) meghatározása és mérete, a kibocsátási hely ökoszisztémájának leírása, beleértve az éghajlatot, a növényzetet és az állatvilágot, valamint a kibocsátással potenciálisan érintett, hivatalosan nyilvántartott biotópok vagy védett területek közelsége 2) az egyéb GMO-k esetében a kibocsátás helyének földrajzi elhelyezkedése és koordinátáinak hivatkozásai, valamint a kibocsátással potenciálisan érintett, célzott és nem célzott ökoszisztémák leírása.

A GMO-k szándékos kibocsátása helyének földrajzi elhelyezkedésére vonatkozó, a kibocsátást érintő bejelentésben feltüntetendő információk tehát megfelelnek az ilyen művelet környezetre gyakorolt konkrét hatásainak a meghatározására irányuló követelményeknek. A kibocsátás helyét érintő információkat tehát az egyes műveletek jellemzői, valamint a környezetre gyakorolt esetleges hatásai alapján kell meghatározni.

A bejelentési eljárás és a tervezett szándékos GMO-kibocsátási műveletekre vonatkozó adatokhoz való hozzáférés közötti, ily módon megállapított kapcsolatból az következik, hogy **az említett irányelv által előírt eltérés hiányában az érdekeltek kérhetik a bejelentő által az ilyen kibocsátásra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében közölt valamennyi információ hozzáférhetővé tételét.**

Következésképpen **a „kibocsátás helyét” a bejelentő által az említett kibocsátás helyének meghatározására vonatkozóan az azon tagállam illetékes hatóságainak az irányelv szerint benyújtott információk összessége alapján kell meghatározni, amelynek területén a kibocsátást tervezik.**

Harmadik személyek hozzáférése a kibocsátásra vonatkozó információkhoz

Az irányelv pontosan meghatározza az irányelv által előírt bejelentésre és információcserére vonatkozó eljárások keretében közölt különböző adatok bizalmosságát. Nem fedhetők fel tehát a Bizottságnak és az illetékes hatóságnak bejelentett, vagy információcsere keretében közölt bizalmas adatok, valamint azok az adatok, amelyek feltárása versenybeli helyzetet hátrányosan érinthet, illetve amelyekhez szellemi tulajdonjogok védelme kapcsolódik. Ezenfelül az illetékes

hatóságnak a bejelentővel folytatott tárgyalást követően meg kell határoznia, hogy a bejelentő által szolgáltatott „igazolható indoklásra” tekintettel mely információkat tartja bizalmasnak. **Következésképpen a kibocsátás helyét érintő információk semmilyen esetben sem tekinthetők bizalmasnak. E körülmények között a közrend védelméhez és a törvény által biztosított egyéb titokvédelemhez kapcsolódó olyan megfontolások, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróság felsorol, nem minősülhetnek olyan indokoknak, amelyek korlátozhatják az irányelvben felsorolt adatokhoz való hozzáférést, mely adatok között többek közt a kibocsátás helyére vonatkozó adatok is szerepelnek.**

Ezt az értelmezését megerősíti az irányelvben foglalt azon követelmény, amely szerint a környezeti kockázatértékelésre vonatkozó adatok nem tekinthetők bizalmasnak. Ezenfelül a tagállamok nem hivatkozhatnak a környezeti információkhoz való hozzáférés szabadságáról szóló irányelvekben² foglalt, eltérést előíró rendelkezésekre az olyan információkhoz való hozzáférés biztosításának a megtagadása végett, amelyek nyilvánosan hozzáférhetők.

Következésképpen a közrend védelmére vagy a törvény által biztosított egyéb titokvédelemre vonatkozó fenntartásra nem lehet hivatkozni az irányelvben felsorolt információk hozzáférhetővé tételével szemben. A belső nehézségektől való félelem nem igazolhatja a tagállam tartózkodását a közösségi jog helyes alkalmazásától.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES CS DE EL EN FR IT HU PL PT SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-552/07>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

² A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 375. o.).